

міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки. На сьогодні, через непрозорі та не публічні механізми відбору кандидатів, зберігається можливість щодо включення до складу контингенту військовослужбовців через застосування «неправомірної вигоди».

3. Імплементация законодавчих антикорупційних змін до діяльності уповноваженого підрозділу та осіб стосовно захисту викривачів, перегляд принципів роботи з повідомленнями про корупцію від викривачів та збереження таємничості (нерозголошення інформації викрадача) в період перевірки інформації та прийняття рішення.

4. У 2020 році буде проведено відповідальну роботу щодо виявлення та ідентифікації нових корупційних ризиків у діяльності оборонного відомства, розроблення заходів щодо їх усунення та розроблення нової Антикорупційної програми Міністерства оборони на 2021—2023 роки.

Рачинська Олена Анатоліївна, провідний спеціаліст відділу нормативного забезпечення реалізації антикорупційної політики Департаменту координації антикорупційної політики Національного агентства з питань запобігання корупції, кандидат наук з державного управління

МІЖНАРОДНА ВЗАЄМОДІЯ У СФЕРІ ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

Нормативну базу в сфері міжнародної взаємодії щодо запобігання та протидії корупції складають: Конституція України, міжнародні правові акти (конвенції, договори, спільні плани дій тощо), закони України, нормативно-правові підзаконні акти (у тому числі відомчі). Слід зазначити, що відповідно до ст. 71 Закону України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII «Про запобігання корупції», у разі якщо міжнародними договорами, згоду на обов'язковість яких надано Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені законодавством про запобігання та протидію корупції, застосовуються правила міжнародних договорів [5].

Водночас, як зазначає *Г. Попов*, у дослідженні системи нормативних актів, які складають правову основу міжнародної взаємодії у сфері запобігання та протидії корупції, основними напрямками міжнародної взаємодії у сфері запобігання та протидії корупції є: практичний, інформаційно-освітній, нормотворчий (наприклад, удосконалення договірної бази співробітництва шляхом укладання міжвідомчих угод відповідних відомств та участі у підготовці міжнародних договорів України) [4, с. 141].

Серед міжнародних організацій, з якими Україна співпрацює у контексті запобігання та протидії корупції, доцільно виокремити Групу держав по боротьбі з корупцією (Group of State Against

Corruption, GRECO). Зокрема, в Угоді про створення GRECO необхідність її заснування обумовлюється тим, що:

- корупція є величезною загрозою правовим нормам, демократії, правам людини, об'єктивності та соціальній справедливості; перешкоджає економічному розвитку та ставить під загрозу стабільність демократичних інститутів й етичних норм суспільства;

- існує нагальність підтримки співробітництва між державами в боротьбі з корупцією, разом з її зв'язками з організованою злочинністю та відмиванням грошей;

- успішність стратегії боротьби з корупцією вимагає стійких переконань держав в об'єднанні зусиль, обміні досвідом і прийнятті спільних дій, а також зростання суспільної свідомості та моральних цінностей, що є ефективними засобами попередження корупції [9].

Варто зазначити, що відповідно до ст. 1, 2 Статуту GRECO, метою її діяльності є удосконалення компетентності її членів у боротьбі з корупцією для вжиття заходів через динамічний процес спільного оцінювання методів проведення та однакового впливу згідно з їхніми зобов'язаннями в цій сфері. Для досягнення мети GRECO спостерігає за:

- дотриманням Керівних принципів боротьби з корупцією, які прийняті Комітетом міністрів Ради Європи 06 листопада 1997 року. Особлива увага серед останніх приділяється саме заохоченню досліджень з корупції та максимальний розвиток міжнародного співробітництва у всіх сферах боротьби з корупцією [7].

- впровадженням міжнародних законодавчих документів, прийнятих відповідно до Програми дій боротьби з корупцією, згідно з положеннями, які містяться в цих документах [8].

Сьогодні Україною ратифіковано ключові конвенції з протидії корупції, зокрема Кримінальну та Цивільну конвенції Ради Європи про боротьбу з корупцією (ETS 173 та ETS 174), що дозволило приєднатися до GRECO [1, 10]. GRECO покликана удосконалити компетентність її членів в боротьбі з корупцією для вжиття заходів через динамічний процес спільного оцінювання методів проведення та однакового впливу згідно з їхніми зобов'язаннями в цій сфері.

Зокрема, до порядку денного 84-го пленарного засідання GRECO (02-06 грудня 2019 року, м. Страсбург, Французька Республіка), було включено, серед іншого, питання про прийняття звіту-оцінки виконання Україною рекомендацій, наданих за результатами 4-го раунду оцінювання GRECO на тему «Запобігання корупції серед парламентарів, суддів та прокурорів» [2].

Крім того, 2018 року Національне агентство з питань запобігання корупції продовжило роботу над підготовкою проекту Антикорупційної стратегії на 2018-2020 роки. Так, з метою визначення комплексу заходів, спрямованих на зменшення рівня корупції в Україні та подальше просування антикорупційних ініціатив у державі було розроблено проєкт Закону України «Про Антикорупційну стратегію на 2018-2020 роки»

(реєстр. № 8324 від 26 квітня 2018 року). Утім 29 серпня 2019 року зазначений документ було відкликано [6].

Таким чином, сьогодні актуальним залишається посилення формування державної антикорупційної політики та подальша її реалізація у тісній співпраці з міжнародними партнерами, із залученням широкого кола експертів з антикорупційних питань та з урахуванням думки бізнес-спільноти та громадськості, що дозволить ефективно виконувати спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції свої функції в інтересах суспільства; охопити заходами з протидії корупції усі важливі сфери суспільного життя, а також сформувати в суспільстві несприйняття корупційних шляхів та нетерпимість до корупції як такої [3, с. 205].

Список використаних джерел

1. Кримінальна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 173). *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*, 2007, № 47-48.

2. НАЗК проводить підготовку до участі української делегації у пленарному засіданні GRECO. URL: <https://nazk.gov.ua/uk/novyny/nazk-provodyt-pidgotovku-do-uchasti-ukrayinskoyi-delegatsiyi-u-plenarnomu-zasidanni-greco/>.

3. Національна доповідь щодо реалізації засад антикорупційної політики у 2018 році / схвалено рішенням НАЗК від 29 березня 2019 року № 885. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2019/07/Natsdopovid-2018.pdf>.

4. Попов Г.В. Міжнародно-правове регулювання взаємодії у сфері запобігання і протидії корупції. *Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика)*. 2012. Вип. 1. С. 135-142.

5. [Про запобігання корупції](#): Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*, 2014, № 49, ст. 2056.

6. Проект Закону України «Про Антикорупційну стратегію на 2018-2020 роки». URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=63942.

7. Резолюція (97) 24 Комітету міністрів Ради Європи «Про двадцять принципів боротьби з корупцією». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/994_845.

8. Статут Групи держав по боротьбі з корупцією (GRECO) від 05 травня 1998 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/994_144.

9. Угода про створення групи держав по боротьбі з корупцією (GRECO) від 05 травня 1998 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/994_145.

10. Цивільна конвенція про боротьбу з корупцією (ETS 174). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/994_102.